

Original proper names from non-Latin alphabets. Proposal of a general basic transcription system. Cases of adapted transcription [Els noms propis originals d'alfabets no llatins. Proposta de transcripció bàsica d'abast general. Casos de transcripció adaptada]¹

Jordi Cors-Meya

DOI: 10.2436/15.8040.01.279

Abstract

Simple proposal to unify graphically the transcription of proper names from other alphabets. Basic transcription with use of digraphs with “h”, and other features of the proposal. Schema of equivalences with criteria for preference. Examples in six original languages. Final considerations.

A. Presentation

A. 1. General

- Our proposal is based on the **observation of the divergence in the transcription of proper names** (anthroponyms and toponyms) **from alphabets** or graphic systems **other than the Latin alphabet** by the languages that use this alphabet. A significant recent example is the name transcription of the President of Syria *Bashar al-Asad*.
- In view of this confusing situation, we propose a **basic type of transcription** that may have **universal scope**. We are in a globalized world.
- In fact, it includes **some alternative uses** so that it can adapt well to each of the receptor languages, but always setting **preference for the most appropriate adjustment to the original language**.

One could achieve, with a wide acceptance, for example, **that everyone can recognize any original name, anthroponym or toponym**, from other alphabets that appear in any media or learned publication of Latin spelling, where it is.

The proposal has a **very simple concept**:

- 1– It aims at unifying the graphic transcription system, based on the exact **correspondence** (with extension to near articulations) between **each phoneme in the original language and a Latin particular grapheme** that expresses it, alone or accompanied by a diacritic.
- 2– **It starts** with genuine roots, with **the same historical dynamics of the Latin language** in the transcription of foreign words, especially Greek. After all, the extended **Latin alphabet is the alphabet of reception** and we must, therefore, respect its features.
- 3– Indeed, this respect for the historical dynamics of Latin leads **to use as the only diacritic grapheme “h”**, which has just rounded off the simplicity of the proposed system.
- 4– Finally, the simplicity is also due to the **mere attempt to unify the script, but not at all with the intention of unifying the original pronunciation everywhere** using, then, divergent graphic mechanisms by each receptor language to achieve it (e.g., *Gilgamesh* and not *Guilgameix* or *Gilgamesch*, *Diagilev* and not *Diaghilev* or *Diaguilev*).

¹ See the Catalan version (pp. 2927-2933), where you will find a more schematic description –without examples–, an index of graphemes and digraphs (see B.3, p. 2929s), the bibliography (p. 2933) and a note (see n. 7, p. 2927) in which there is a comment on the origin of this proposal and also the names of collaborators.

However, the unified **spelling will contribute** undoubtedly to a **general not divergent approach to the original pronunciation**.

We look, then, for a phonemically well-justified and unique (with some alternatives) **Latin graphics** of each name, recognized by everyone. **Each language (and everyone)**, then, **will pronounce it** as he is able to, **approaching the original**, from a basic understanding of the equivalences of the proposed transcription.

After all, **it is all about respecting a spelling** which is **not ours, bringing us to a good pronunciation**, but **without changing anything**, yet as we do (only, perhaps, leaving out accents and alien diacritics) with the spelling of foreign proper names of original Latin script (e.g., *Gaudí, Hjelmslev, Shakespeare, Azaña, México, Curaçao, Lévi-Strauss, Louvre, Ischia, Coelho, Utrecht, Companys, Bach, Dvořák, Volkswagen, Wales, Puccini*).

A. 2. Transcriptions / transliterations

There are several transliterations / transcriptions, which are commonly used:

- **literal** transcription or, simply, transliteration and **full** transcription (both commonly used in scientific contexts),
- **adapted** transcription and **traditional** transcription (both of divulgative and popular use). For a detailed exposition of these four transcriptions and their **distinction with the basic transcription** proposed here, in the middle of both groups, see J. Cors i Meya, 2004 [2005].²

B. Proposal

B. 1. Digraphs with “h”. The use of digraphs with “h” instead of graphemes with diacritics

One of the important points of the proposal is the following: the widespread simplified use of the “h” as a basic diacritic. So we start by analyzing its genuine value.

The use of digraphs with “h” is **related to the historical dynamics of the Latin language** concerning the transcription of foreign words (especially Greek). In this regard, we note and remember:

- The “h” in Latin transcription of Greek words represents a syllable **initial voiceless aspiration** and corresponds to the Greek rough breathing (´).
- The “h” in Latin transcription of Greek words also represents **an aspiration as a second part of some compound** or affricate Greek **consonants** (transcribed in terms of double graphemes or digraphs: **ch, ph** and **th**), which are called aspirated consonants (respectively, χ, φ and θ).
- The **Latin own “h”** (not the result of these transcriptions), which is a grapheme from the western Greek alphabet, also **originally represented an aspiration**, but **soon became silent**. Analogically, the Latin “h” that corresponds to the Greek rough breathing becomes silent in turn.
- This silent Latin “h” **also ceases to indicate the aspiration in the three compound phonemes** corresponding to the three mentioned Greek aspirated consonants, while these, in the Greek world, end up by changing from aspirated to fricative.

² J. Cors i Meya, 2004 [2005], «Transcripció comuna d'altres sistemes gràfics a l'alfabet llatí. Distinció tipològica i proposta alternativa nominal» [The common transcription of other graphic systems to Latin alphabet. Typological distinction and alternative nominal proposal], *Faventia* 26/2, 135-153.

- The silent Latin “**h**”, as the second element of the respective digraphs, then, must be interpreted as **becoming in these three cases a mere external sign of a new value** that has taken the phoneme represented by the first element of digraphs, not a constituent trace of the mentioned compound values. That is, so it **takes the simple function** of what later will be called **diacritic**, to indicate here that the graphemes that are accompanying represent not the respective stop, but the corresponding fricative.

The “**h**”, then, **becomes** the only **Latin diacritic** in the transcriptions.

B. 2. Other features

- + All **vowels** are left **alike**, no distinction between long and short.
- + **Accents** (or umlauts / diaereses) are placed in the place where (and with the function more similar as) they are in the original language, especially if there they are graphic. However, **it is not essential to place them** graphically. **Nevertheless**, if accents are placed, they must be done as in the original (but also leaving them **all alike**), **without changing their position**.
- + **No** distinction is made on the Semitic **emphatic consonants** (usually transcribed *d š t z ...*), not even on some that become **wet or palatalized** by the next phonemic context (e.g., in Slavic languages, when followed by **soft sign** ь or prepalatalized vowels, and *γ, λ, ν ...* in modern Greek, when followed by the vowel sound [i]). Only the peculiar emphatic distinction in Latin, between **k** and **q**, is left.
- + Regarding the **gemination of consonants** in the original language:
 - If the transcription of the consonant is made by a **digraph**, it is preferable to leave the simple digraph **without explaining gemination**.
 - If done by a **grapheme**, it is preferable **to explain the gemination**.
- + Some consonants of original languages, for their little distinctive contribution by switching to the Latin alphabet, **are not transcribed**. For example:
 - Hebrew **alef** (א), **ayin** (ע), silent final **he** (ה) (but it is transcribed if is important as distinctive, e.g., *Yahweh*)
 - Arabic **alif** (ا), **hamza** (ء), **ayn** (ع), **ta marbuta** (ة)
 - Russian and other Slavic languages **hard sign** (ѣ), **soft sign** (ь), **short i** (й) after **i** (и)
 - transliterated from ancient Egyptian initial **i** (or **j**) equivalent to **alef**, ^ⲓ (**ayin**), silent final **t**

B. 3. Scheme of equivalences

Equivalences between Latin graphemes or digraphs and the corresponding phonemes³

- A** open central vowel
- B** voiced bilabial stop consonant
- BH** voiced labiodental / bilabial fricative consonant // can alternate with **v**
- C** voiceless velar stop consonant (as in *Latin*) // can alternate with **k** and **q**

³ / separates near alternatives, as equivalent (but, if exclude themselves –e.g., fricative / (aspirated)– respond to successive realizations).

// separates indications on alternative graphemes or digraphs.

\\ example of realizations or of graphemes and phonemes from original languages.

The references to the receptor languages (in *italics*) are for guidance: normal or very frequent realization.

See the complete schema (with added correspondences to some original languages: Hebrew, Arabic, Greek and Russian), as an appendix, at the end (pp. 2934-2937).

- CH** voiceless prepalatal affricate consonant (as in *Spanish* and *English*)
// can replace fricative **kh** if in the original language there is not this affricate
- D** voiced dental / alveolar stop consonant
- DH** voiced interdental / postdental fricative consonant (as *English th* in *this, that, then*)
- E** front open-mid / close-mid vowel
- F** voiceless labiodental fricative consonant // can alternate with **ph**
- G** voiced velar stop consonant (as in *German*)
// for simplification, can alternate with **gh** in Arabic
- GH** voiced velar fricative consonant \\\ Arabic ġ (*ghayn*)
// can alternate with **g** in Arabic
- H** voiceless glottal / faringal fricative consonant (as in *German* and *English*)
\\\ depending on context, can be realized as voiced
- I** front close vowel
// can replace approximant **j**, depending on the receptor language
- J** voiced postalveolar / palatal fricative consonant (as in *Catalan, French*)
// can alternate with **zh** (Russian ж *zhe*)
or, voiced prepalatal affricate consonant (as in *English*) \\\ affricate Arabic ج (*jim*)
or, voiced palatal approximant consonant (as in *German*)
\\\ Russian й (*short i*) and in prepalatalized vowels (e *je/e*, ë *jo*, ю *ju*, я *ja*)
// can alternate with approximant **y** or substitutive **i**
- K** voiceless velar stop consonant // can alternate with **c** (and **q**)
- KH** voiceless velar / (palatal) fricative / (aspirated) consonant
\\\ velar *ħ* (transliterated from ancient Egyptian and Assyrian) / palatal *ħ* (from ancient Egyptian) or, according to context, realization of modern Greek χ (*khi*)
// can alternate with substitutive **ch** or, as velar, with fricative **x** (Russian x *xa*)
- L** voiced alveolar lateral consonant
- LH** voiced palatal lateral consonant (as in *Portuguese*)
- M** voiced bilabial nasal consonant
- N** voiced alveolar nasal consonant
- NH** voiced palatal nasal consonant (as in *Portuguese*)
- O** back open-mid / close-mid vowel
- P** voiceless bilabial stop consonant
- PH** voiceless labiodental / bilabial fricative / (aspirated) consonant
// as fricative, can alternate with **f**
- Q** voiceless velar stop consonant \\\ uvular realization in Semitic
// can alternate with **k** and **c**
- R** voiced alveolar flap consonant
or, voiced alveolar trill consonant // can alternate with **rr**
- S** voiceless alveolar fricative consonant
- SH** voiceless postalveolar / palatal fricative consonant (as in *English*)
- T** voiceless dental / alveolar stop consonant
- TH** voiceless interdental / postdental fricative / (aspirated) consonant (fricative as in *English thick, thunder*)
- U** back close vowel
// can replace approximant **w**, depending on the receptor language
- V** voiced labiodental fricative consonant
// can alternate with **bh** (or replace approximant **w**)
- W** voiced labiovelar approximant consonant = consonantic or semivocalic *waw* sound (as in *English, not as in German*)
// can alternate with substitutive **u** (or **v**)

- X** voiceless velar fricative consonant (as in *Spanish México*) \\\ Russian x (*xa*)
// can alternate with **kh**
- or, voiceless velar + alveolar double consonant (as in *English, Spanish, French, German, Italian* and *Catalan -ics-*)
- Y** front / central close vowel \\\ central Russian ы (jery)
or, voiced (pre)palatal approximant consonant = consonantic or semivocalic *yod* sound (as in *English* and *Spanish*) // can alternate with approximant **j** (or **i**) (Russian ь *short i* and in prepalatalized vowels: e *je/e*, ë *jo*, ю *ju*, я *ja*)
- Z** voiced alveolar fricative consonant (as in *Catalan, French, English*)
or, voiced alveolar affricate consonant (as in *Italian* and *German*, but can be realized as voiceless –in *German*, always–)
- ZH** voiced postalveolar / palatal fricative consonant \\\ Russian ж (*zhe*)
// can alternate with fricative **j**

- If a grapheme of the original language has a double phonemic value not reflected in this list of equivalences, it must be transcribed by the two Latin corresponding graphemes or digraphs. For example, Greek ψ *psi*, for **ps**, or Russian ц *tse* and Hebrew צ *tsade*, for **ts** (/tʒ/), or Russian ш *shcha*, for **shch**, or *d* and *t* transliterated from ancient Egyptian, for **dj** and **tj**, respectively.
- If two original graphemes have the value of one vowel or consonant (or two, one being modified), they must be transcribed by the Latin corresponding grapheme(s) or digraph(s) (e.g., Greek ου, for **u**, and γγ, for **ng**). Excluding the commented wet or palatalized consonants.

B. 4. a. Criteria for preference. Preference between the alternatives according to the original language

- **f**, as voiceless labiodental fricative consonant, is preferable to **ph** for **Arabic, Russian, Hebrew** and ancient **Egyptian**.
 - For **Greek**, **ph**, as voiceless labiodental / bilabial fricative / (aspirated) consonant, seems to be adequate, because so Latin transliterated Greek φ. But **f**, nevertheless, should be used, as a Latin equivalent more specific, precise and widely employed, unless it is a very traditional name transcribed, in fact, to Latin in **ph**. Only in this case **ph** would be **acceptable**.
- **gh**, as voiced velar fricative consonant, is always preferable to **g** for **Arabic**.
- **j** (or **i**) –the choice depending on the receptor language–, as voiced palatal approximant consonant, is *adequate* for the **Greek, Russian** and **Slavic** languages
 - **In order to distinguish** it from vowel **y** (they have this grapheme, and also the vowel, but with vocalic sound other than [i] –except in some realization of modern Greek–).
 - **Other original languages**, in contrast, **do not have vowel y** and, therefore, **the more widespread traditional transcription** remains, especially since **y**, excluding its vocalic value, becomes more exclusive with the approximant value. As voiced palatal approximant consonant, **y** is, then, **more appropriate** for these **other original languages**.
 - For **Hebrew**, **only j** (o **i**) would be **acceptable** if so it is transcribed in Latin (ι in Greek).
 - In the ancient **Egyptian**, however, both consonantic variants (**i** and **y**) in **j** may be transliterated. But otherwise (if the transliterations **i** and **y** are left), it is preferent to use **y** at the end of word (or affix) and **i** in the other cases. Nevertheless, neither **j** nor **i** are transcribed if they are initial and equivalent to **alef**.

- **k**, as voiceless velar stop consonant, is always *preferable* to **c**.
 - Because **k** so far has been more **exclusive** with the velar value.
 - For **Russian** and **Slavic languages** **k** must always be chosen. In order not to confuse **c** with *Cyrillic c* = Latin **s**.
- **w** (or **u**) –the choice depending on the receptor language–, as voiced labiovelar approximant consonant, is *the appropriate one as a general rule*.
- **x**, as a voiceless velar fricative consonant, is *appropriate* for **Russian** and **Slavic** languages.
 - **kh**, as voiceless velar / (palatal) fricative / (aspirated) consonant, since **k** becomes most exclusive as velar, is *preferred* to **other languages**.
 - **ch** is only possible, because is equivocal, if the original language doesn't have the affricate consonant. However **only for Greek**, for example, would it be **acceptable** if it were a very traditional name transcribed, in fact, to Latin in **ch**.
- **x**, as a voiceless velar + alveolar double consonant, is *not appropriate* for **Russian** and **Slavic** languages, but for other languages.
 - For Russian and Slavic languages the double phoneme is transcribed **ks**.
- **zh**, as voiced postalveolar / palatal fricative consonant, is *appropriate* for **Russian** and **Slavic** languages, because they already have approximant **j** as preferent, and it is best that no confusion occurs with fricative **j**.
 - **j**, as voiced postalveolar / palatal fricative consonant, otherwise, is more *appropriate* for **other languages**, if they have not approximant **j** as preferent.

Between the alternatives **f/ph**, **j** (or **i**)/**y** –except in Egyptian–, **k/c**, **w** (or **u**)/**v** and **kh/ch** (except **ch** impossible if there is the affricate), the choice may depend on analog uses of the receptor language. **However it should be avoided if it is not an authentic traditional case**, because the precise adjustment to the original language must prevail.

B.4.b. Summary of preferences

According to original language, these preferences ought to be respected and, therefore, used.

Assyrian:		y	k	w	kh	
Arabic:	f	y (or i voc.)	k	w (or u voc.)	kh	and also gh , j (aff.)
Hebrew:	f	y (or i voc., in addition to j <i>app.</i> if so in Latin –Greek τ–)	k	w (or u voc.)	kh ,	and also ts (/ tz)
Egyptian:	f	i (or j), as well as y (or j), <i>depending on its position</i>	k	w (or u)	kh	and also dj , tj
Russian:	f	j (or i)	k	x (or kh)		and also ch (aff.), zh , ts , ks
Greek:	f (or ph , only if so in Latin)	j (or i)	k		kh (or ch , only if so in Latin)	

[NOTE: in *italics* = less preferent]

B. 5. Examples

Examples of the proposed transcription according to some original languages⁴

The list contains the original graphemes of each proper name and/or their scientific transcription (and Greek or Latin equivalence). The presence of the accent –according to the original– is not essential in the basic proposed transcription, but we cannot change its location⁵

trad: *traditional transcription*, usually preferable if universal or very widespread among the receptor languages, and also included here under this indication, for its traditional origins, **adapted transcription**, considered also as their own by each receptor language⁶

others: *singular transcriptions*, usual in some receptor languages when they rely especially on some phonetic or graphic particularities

ASSYRIAN

Anthroponyms

<i>Gilgameš</i>	Gilgamesh	(<i>others:</i> Guilgamesh, Guilgameix)
<i>Ištar</i>	Ishtar	(<i>others:</i> Ixtar)
<i>Aššur-bāni-apli</i>	Ashurbaniapli	(<i>trad:</i> Assurbanipal , Asurbanipal)
<i>Zimri-Līm</i>	Zimri-Lim	
<i>Šamaš</i>	Shamash	(<i>others:</i> Xamaix)

Toponyms

<i>Alalah</i>	Alalakh	(<i>others:</i> Alalah)
<i>Kiš</i>	Kish	(<i>others:</i> Kix)
<i>Qatna</i>	Qatna	
<i>Šubātum</i>	Subatum	
<i>Šehna</i>	Shekhna	(<i>others:</i> Shehna, Xehna, Xekhna)

EGYPTIAN

Anthroponyms

<i>ḥn(w)mw</i>	(Χνουμ)	Khnumu / Khnum	(<i>others:</i> Cnum, Jnum, Khnoum, Chnum)
<i>ḥry-š=f</i>	(Ἡρσαφής)	Hery(i)shf / Arsafes / Arsaphes	(<i>others:</i> Herixef, Herischef, Àrsafes, Harsaphes)
<i>q3-ḥdt</i>		Qahedjet	(<i>others:</i> Qahedyet, Kahedjet)
<i>nj-ntr</i>		Ny(i)netjer	(<i>others:</i> Ninetxer, Ninecher, Nineter)
<i>ḥ^c-šḥmwy</i>		Khasekhemw/uy	(<i>others:</i> Jasejemui/y, Khasekhemouy, Chasechemui)
<i>i^cḥ-ms</i>	(Ἀμωσις / Ἄμασις)	Ahmoise / Ahmos / Amosis / Amasis	(<i>others:</i> Ahmosis)

⁴ (space) / (space) : separates alternative transcriptions

/ : separates a grapheme from the alternative grapheme(s) or digraph

// : separates two or more graphemes or a digraph from the alternative graphemes or digraph

— : separates traditional or singular transcriptions if they come from a different name

\ : separates graphemes corresponding to allophone variants of a phoneme in original languages

Alternative grapheme, digraph or name of the **basic transcription** in parentheses () : they are less preferent.

⁵ Underlined **vowel** of the **basic transcription** : the accent corresponds to this vowel, but it can be placed or not.

⁶ Transcriptions “*trad*” in **bold** and *italics* : they can also be used, for being universal enough, in combination with the **basic** transcription.

Toponyms

<i>3ht-itn</i>		Akhetaton	(<i>others</i> : Ajetatón, Achetaton)
<i>3bdw</i>	(Ἀβυδος)	Abedju / Abydos	(<i>others</i> : Abidos, Abido)
<i>tb-ntr</i>	(Σεβεννυτος)	Tjebenetjer / Sebennytos	(<i>others</i> : Sebennitos, Sebenito)
<i>hmnw</i>	(Ἡρμοῦ πόλις)	Khemenu / Hermo/upolis	(<i>others</i> : Khemenou, Chemenu)
<i>mn-nfr</i>	(Μέμφις, <i>Coptic</i> : ⲙⲏⲛⲉ [ménfə])	Mennefer / Memfis (/ Memphis)	(<i>trad</i> : <i>Menfis</i>)

ARABIC**Anthroponyms**

خديجة	<i>Hadīja</i>	Khadija	(<i>others</i> : Hadija, Jadiya)
عائشة	<i>ʿĀʾiṣa</i>	Aisha	(<i>others</i> : Āixa, Aïcha, Aïscha)
عثمان	<i>ʿUṯmān</i>	Uthman	(<i>others</i> : Osman, Othman)
طارق	<i>Tāriq</i>	Tariq	(<i>others</i> : Táreq, Tarek)
بشار الأسد	<i>Bašār al-ʿĀsad</i>	Bashar al-ʿAsad	(<i>others</i> : Bashar al-Assad, Baschar al-Assad, Bachar el-Assad, Baixar al-Assad, Bachar el Asad)

Toponyms

الجزائر	<i>al-Jazāʾir</i>	al-Jazair	(<i>trad</i> : <i>Algeria/e, Argelia</i>)
العيون	<i>al-ʿAyūn</i>	al-Ayun	(<i>others</i> : Al-Aaiun, El Aaiún, Laâyoune)
الحجاز	<i>al-Hijāz</i>	al-Hijaz	(<i>others</i> : -Hiyaz, -Hedjaz, -Hejaz)
رشيد	<i>Rašīd</i>	Rashid	(<i>trad</i> : <i>Rosetta/e</i>)
القاهرة	<i>al-Qāhira</i>	al-Qahira	(<i>trad</i> : <i>El//Le Caire, El// Cairo</i>)

HEBREW (ANCIENT)**Anthroponyms**

מֹשֶׁה	<i>Mōšeh</i>	Μωϋσῆς	Moshe / Moyses	(<i>trad</i> : <i>Moisés//és, Moïse, Moses, Mose/è</i>)
יַעֲקֹב	<i>Yaʿaqōb</i>	Ἰακώβ	Yaaqov / I/Jakob	(<i>trad</i> : <i>Jacob, Giacobbe</i>)
שְׁמוּאֵל	<i>Šəmū ʿel</i>	Σαμουήλ	Shmuel / Samuel	(<i>trad</i> : <i>Samuele</i>)
שְׁלֹמֹה	<i>Šəlōmōh</i>	Σολομών	Shlomo / Solomon	(<i>trad</i> : <i>Salomo/on//one</i>)
יְשַׁעְיָהוּ	<i>Yəšaʿyāhū</i>	Ἰσαΐας	Yeshayahu / E\Isaias	(<i>trad</i> : <i>Isaïa/es, Isaiah, Jesaja, Isaïe, Isaia</i>)
יהוה	<i>Yahweh</i>	Ἰαβέ	Yahweh / I/Jab\ve	(<i>trad</i> : <i>Yahvé, Yavé, Jahwe, Jahvè, Jehovah</i>)

Toponyms

יְרוּשָׁלַיִם	<i>Yərušalayim</i>	Ἱεροσόλυμα	Yerushalayim / Hierosolyma	(<i>trad</i> : <i>Jerusalem//én, Gerusalemme</i>)
טְבֵרְיָה	<i>Təb\veryah</i>	Τιβεριάς	Tb\verya / Tiberias	(<i>trad</i> : <i>Tiberiades, Tiberiade</i>)
בֵּית לֶחֶם	<i>Beyt Lehem</i>	Βηθλεέμ	BethLehem / Bethleem	(<i>trad</i> : <i>Betlem, Belén, Betlehem, Betlemme</i>)

נְצָרַת	<i>Natzrat</i>	Ναζαρέθ/τ	Natzrath / Nazareth//t (trad: <i>Natzaret</i>)
כְּפַר נְחוּם	<i>Kəfar Nāhūm</i>	Καφαρναούμ / Καπερναούμ	KfarNahum / Kafa//pernaum (/ Kapharnaum) (trad: <i>Cafa//pernaum, Capharnaum, Cafarnao</i>)

HEBREW (MODERN)*Anthroponyms*

מֹשֶׁה דַּיָּן	<i>Moše Dayan</i>		Moshe Dayan
בְּנִימֵן נֶתַנְיָהוּ	<i>Benjamin Netanyahu</i>		Benjamin Netanyahu
שִׁמְעוֹן פֶּרֶס	<i>Šim ʿon Peres</i>		Shimon Peres
אִיתָמָר	<i>Itamar</i>		Itamar
אֹרְלִי	<i>Orli</i>		Orli
טַלְיָה	<i>Talyah</i>		Talia / Talya
אֲרִיֶּה	<i>Aryeh</i>		Arie / Arye

Toponyms

בְּאֵר שֶׁבַע	<i>Bə ʿer Šeb\vaʿ</i>	Βηρσαβέε	Bersheb\va / Bersabee (trad: <i>Beerseba</i>) (others: Beerxeba, Be'er Scheva, Be'er Sheva)
הַיְפָה	<i>Heyfa</i>		Heyfa / Hefa (trad: <i>Haifa</i>)
תֵּל-אַבִּיב	<i>Tel ʿAviv</i>		Tel Aviv
אֵילָת	<i>ʿEylat</i>		Eylat / Elat
נֶתַנְיָה	<i>Nətanyah</i>		Netanya (others: Netanja)
כְּפַר הַרִיף	<i>Kəfar Harif</i>		Kfar HaRif

GREEK*Anthroponyms*

Αἰσχύλος (Aeschylus)	<i>Aiskhýlos</i>		Aiskhylos (trad: <i>Èsquil, Esquilo, Eschyle, Eschilo</i>)
Ἰάμβλιχος (Iamblichus)	<i>Iámblikhos</i>		I/Jamblikh(/ch)os (trad: <i>Iàmblic, Jámblico, Jamblique, Giamblico</i>)
Ἰωάννης Καρπάθιος (Joannes Carpathius)		<i>Iōánnēs Karpáthios</i>	I/Joannes Karpáthios
Γεώργιος Τραπεζούντιος (Georgius Trapezuntius)		<i>Geōrgios Trapezountios</i>	Georgios Trapezuntios (trad: <i>Jordi de Trebisonda, Jorge de..., Giorgio di..., George of Trebizond, Georg von Trapezunt, Georges de Trébizonde</i>)
Οδυσσεάς Ελύτης	<i>Odysséas Elýtis</i>		Odysseas Elytis (others: Odysseus Elytis)

Toponyms (modern Greek)

Ξυλόκαστρο	<i>Xylókastro</i>		Xy\ilokastro
Αστυπάλαια	<i>Astypálaia</i>		Asty\ipalaia/lea (trad: <i>Astypalée, Stampalia</i>)
Θεσσαλονίκη	<i>Thessaloníkē</i>		Thessalonike i (trad: <i>Tes/ssalonica, Thessalonica, Thessalonique, Salonica, Salonika, Saloniki, Salonique, Salonicco</i>)
Πλατύκαμπος	<i>Platýkampos</i>		Platy\ikampos

(^o)Ἡράκλειο(v) (H)*ēr*ák^{leio}(n) **Iraklio / Herakleion**
(*trad: Iraklion, Heraclión — Candia*)

RUSSIAN**Anthroponyms**

Пётр Ильич Чайкóвский *Pjótr Il'íc Čajkóvskij* **Pi/jotr Il'ich Chai/jkovski**
(*others: Piotr Ilitx Txaikovski, Pyotr Ilyich Tchaikovsky, Pjotr Iljitsch Tschaikowski, Piotr Ilitch Tchaïkovski, Pyotr Ilyich Ciajkovskij*)

Сергéй Пáвлович Дягилев *Sergéj Pávlovič Diágilev* **Sergei/j Pavlovich Di/jagilev**
(*others: Serguei Pávlovitx Diàguilev, Serguéli Pávlovich Diáguilev, S P Diaghilev, S Pawlowitsch Djagilew, Serge de Diaghilev, Sj Pavlovič Djagilev*)

Фёдор Миха́йлович Достоéвский *Fjódor Mixájlovič Dostojévskij*
Fi/jodor Mix/khai/jlovich Dostoi/jevski (*trad: Teodoro Dostojevski*)
(*others: Fiodor Mikhàilovitx D, F Mijáilovich Dostoyevski, Fyodor Mikhaylovich Dostoyevsky, Fjodor Michailowitsch Dostojewski, Fiodor Mikhailovitch D*)

Алекса́ндр Константи́нович Глазуно́в *Aleksánder Konstantínovič Glazunóv*
Aleksandr Konstantinovich Glazunov
(*others: A Konstantínovitx G, Alexander K G, Alexander Konstantinowitsch Glasunow, Alexandre Konstantinovitx Glazounov, A K Glazunoff//w*)

Дми́трий Дми́триевич Шостако́вич *Dmítrij Dmítrijevič Šostakóvič*
Dmítiri Dmítirii/jevich Shostakovich
(*others: D Dmítrievitx Xostakóvitx, D Dmitriyevich Sh, D Dmitrijewitsch Schostakowitsch, D Dmitrievitch Chostakovitch*)

Никíта Серге́евич Хрущёв *Nikíta Sergéjevič Xruščóv*
Nikita Sergej/jevich X/Khrushchov (*trad: Krusciov*)
(*others: N Serguéievitx Khrusxov, N Serguéyevich Jrushchov, N Sergeyevich Khrushchev, N Sergejewitsch Chruschtschow, N Sergueïevitch Khrouchtchev, N Sergeevič Chruščëv*)

Михаи́л Серге́евич Горбачёв *Mixaíl Sergéjevič Gorbačov*
Mix/khai Sergej/jevich Gorbachov
(*others: Mkh S* Gorbaxov, Mijaíl S* G, Mkh S* Gorbachev, Michail S* Gorbatschow, Mkh S* Gorbachev//ov, Michail S* Gorbačëv / Mkh Gorbachev//ciov*)

[NOTE: * = reference to the respective “other” preceding transcriptions]

Toponyms

Альме́тьевск *Al'mét'jevsk* **Almeti/jevsk**
(*others: Almetyevsk, Almetjewsk, Al'met'evsk*)

Ни́жний Но́вгород *Nížnij Nóvgorod* **Nížni Nývgorod**
(*others: Nijni N, Nizhny N, Nischni Nowgorod, Nižnij N*)

На́бережные Челны́ *Náberežnyje Čel'ny* **Naberezhnyi/je Chelny**
(*others: Náberejnie Txelní, Nabereschnyje Tschelny, Naberejnye Tchelny, Naberežnye Č*)

Челя́бинск *Čeljábinsk* **Cheli/jabinsk**
(*others: Txeliäbinsk, Chelyabinsk, Tscheljabinsk, Tcheliabinsk, Čeljabinsk*)

Са́нкт-Петербу́рг (Петрогра́д, Лени́нград) *Sáunkt Peterbúrg (Petrográd, Leningrád)*
Sáunkt Peterburg (Petrograd, Leningrad)
(*trad: Sant//Saint//Sáunkt Petersburg, San Petersburgo –Petrogrado, Leningrado–, Saint-Pétersbourg –Pétrograd, Léningrad–, San Pietroburgo –Pietrogrado–*)

C. Final considerations

+ This is a **proposal** of general application, but it is expected to be normally **used more in anthroponymy than in** place names or **toponymy** (for the more customary adaptation).

+ It is not excluded, so, to **combine our proposal with** the **traditional** transcription (and the **adapted** of a long tradition), more preferably **if they are** universally **widespread or** at least they have a **large universal recognition**. (We do not consider, however, neither traditional nor adapted with tradition *exonyms* which result from induced adaptation, carried out according to recent norms by some linguistic authorities or regulative academies).

+ For brevity, therefore, the above mentioned **examples of traditional and adapted transcriptions** (the latter, however, not all universal enough) are considered **indistinctly**, as an alternative.

+ In addition, it should be emphasized that the aim is **a universal use, through a cultured disclosure**, which **other proposals** so-called “**simplified**” **do not seek**.

These are referred to some original languages and look for a graphic adaptation to a single receptor language to ensure a pronunciation as close as possible to the original one (something that would otherwise never end to achieve). They become thus **of restricted use**.

+ In this respect, the **linguistic authorities** and **regulative** bodies of language (**academies, offices, institutes or commissions**) can contribute to universal use of the proposal –this is our desire–, if they agree to promote the exposed prevailing criterion, that is, the precise adjustment to the original language, which so may impose to the receptor language preferable or more appropriate alternatives.

+ **Finally, as a summary, we have opted for a very basic and simplified transcription**, in order to become **as universal as possible, based on** historical dynamics of **the same Latin language** (its extended alphabet is the receptor).

In short, **simple, genuine, universal**. We do **not pretend**, instead, to **ensure** the **original pronunciation**, but only a **coherent spelling**, of general application, **which** however, from a simple assimilation of the here exposed equivalences, **makes possible a good appropriate pronunciation**, in accordance with the original model.

Jordi Cors-Meya

Universitat Autònoma de Barcelona

jordi.cors@uab.cat

Els noms propis originals d'alfabets no llatins. Proposta de transcripció bàsica d'abast general. Casos de transcripció adaptada [Original proper names from non-Latin alphabets. Proposal of a general basic transcription system. Cases of adapted transcription]⁷

Jordi Cors i Meya

Resum

Proposta senzilla per unificar gràficament les transcripcions de noms propis d'altres alfabets. La transcripció bàsica, amb ús de dígrafs amb *h*, i d'altres elements de la proposta. Esquema d'equivalències, acompanyat d'un índex i de criteris de preferència. Exemples en sis llengües originals. Consideracions finals.

A- Presentació

Partim de la **constatació de la divergència en la transcripció** dels noms propis (antropònims i topònims) procedents d'alfabets o d'altres sistemes gràfics diferents de l'alfabet llatí, per part de les llengües que utilitzen aquest alfabet. Un exemple recent ben significatiu és el nom del president de Síria *Bashar al-Asad*. A la vista d'aquest panorama confús, **proposem un tipus de transcripció bàsica** que pugui tenir un **abast universal**, ja que som en un món globalitzat. De fet, inclou alguns usos alternatius, però establint sempre la preferència per l'**adequació més apropiada a la llengua d'origen**. Amb una acceptació àmplia es pot aconseguir, per exemple, que tothom pugui reconèixer qualsevol antropònim o topònim originari d'altres alfabets que aparegui en qualsevol tipus de premsa, o de divulgació culta, de grafia llatina, sigui d'on sigui.

La proposta té una concepció molt senzilla:

- 1– Vol unificar el sistema gràfic de les transcripcions a partir de la **correspondència precisa** (amb ampliació a punts i modes d'articulació propers) **entre cada fonema** de la llengua **original** i un **grafema concret llatí** que l'expressa, sol o acompanyat d'un diacrític.
- 2– Es parteix d'arrels genuïnes, de **la mateixa dinàmica històrica de la llengua llatina** (transcripció dels mots estrangers, sobretot grecs).

⁷ Presentem un breu **resum** en català de l'exposició al Congrés. Pel que fa a una **primera versió** d'aquesta proposta, vegeu Cors i Meya, J., 2004 [2005], "Transcripció comuna d'altres sistemes gràfics a l'alfabet llatí. Distinció tipològica i proposta alternativa nominal" [The common transcription of other graphic systems to Latin alphabet. Typological distinction and alternative nominal proposal], *Faventia* 26/2, 135-153, on s'inclou la clara distinció entre la transcripció proposada i la literal (o transliteració), la plena, l'adaptada i la tradicional. **La nova versió d'ara** parteix de la mateixa constatació de confusió i es basa en els mateixos elements constitutius que aleshores, però està molt més elaborada, és més concreta en la proposta precisa de solucions i està explicada tenint molt en compte sis llengües d'origen culturalment importants (assiri i egipci antics, hebreu, grec, àrab, rus), cosa que ha de facilitar la seva aplicació a altres llengües d'origen també importants culturalment (p.e., persa, sànscrit, xinès, japonès ...). La presentació de la proposta, els seus elements, exemples trets de les sis llengües esmentades i les consideracions finals, ho ofereixo paral·lelament en anglès, de manera més completa. **Remeto a aquesta versió anglesa** (pp. 2916-1926), més àmplia, on hi consten els exemples (vegeu *B.5*, pp. 2922-2925). I, a més, al final (com a apèndix), **en un quadre**, s'hi troba en anglès **l'esquema complet** (pp. 2934-1937) de la nostra proposta. Agraïxo molt la col·laboració, en la selecció dels exemples, dels col·legues i amics: l'indoeuropeista Dr. José Fortes Fortes † (mort l'any 2012, que m'ha assessorat també revisant la complexa sèrie de correspondències fonemàtiques, sobretot tenint en compte la varietat de llengües d'origen), l'egiptòleg Dr. Josep Cervelló Autuori, la semitista Dra. Adelina Millet Albà, l'assiriòleg Dr. Lluís Feliu Mateu i la filòloga Sra. Ángela Ureña Sánchez.

3– Això ens duu a **usar amb el valor de diacrític únic el grafema “h”**, cosa que simplifica molt el sistema proposat.

4– La simplicitat és deguda també a la **mera pretensió d’unificar la grafia**, però **no en absolut** amb la intenció d’**unificar arreu la pronunciació original**, fent ús aleshores de recursos gràfics, divergents, de part de cada llengua de recepció per aconseguir-ho (p.e., *Gilgamesh* i no *Guilgameix* o *Gilgamesch*, *Diagilev* i no *Diaghilev* o *Diaguilev*).

Ara bé, la **grafia unificada col·laborarà** segur a un **general apropament**, no divergent, **a la pronunciació original**.

Al cap i a la fi, és **respectar una grafia no pròpia, apropant-nos a una bona pronunciació**, però **sense canviar res de res**, tal com ja fan les llengües de grafia original llatina (només, potser, prescindint d’accents i de diacrítics aliens) amb els noms propis estrangers d’aquesta grafia (p.e., *Gaudí*, *Hjelmslev*, *Shakespeare*, *Azaña*, *México*, *Curaçao*, *Lévi-Strauss*, *Louvre*, *Ischia*, *Coelho*, *Utrecht*, *Companys*, *Bach*, *Dvořák*, *Volkswagen*, *Wales*, *Puccini*).

B- Proposta

B.1. L’ús de dígrafs de segon element “h” en lloc de grafemes amb diacrítics

Es tracta de l’ús **generalitzat, simplificador, de la h com a diacrític bàsic**. Per això comencem per analitzar-ne el seu valor genuí.

L’ús dels dígrafs amb *h* està **relacionat amb la dinàmica històrica de la llengua llatina** en la transcripció de mots estrangers (en particular, grecs). Respecte d’això, recordem i constatem:

- La *h* llatina en la transcripció de mots grecs representa una **aspiració sorda inicial** de síl·laba i correspon a l’esperit aspre grec (‘).
- La *h* llatina en la transcripció de mots grecs representa també una **aspiració com a segona part d’unes consonants gregues compostes** o africades (transcrites per grafemes dobles o dígrafs: **ch, ph, th**), anomenades consonants aspirades (respectivament, χ , ϕ i θ).
- La ***h* llatina pròpia** (no fruit de les transcripcions esmentades), grafema herència de l’alfabet grec occidental, representava **també originalment una aspiració, però esdevé aviat muda**. Analògicament, esdevé al seu torn muda la *h* llatina que correspon a l’esperit aspre grec.
- **Aquesta *h* llatina muda deixa també d’indicar l’aspiració dels tres fonemes compostos** corresponents a les tres consonants aspirades gregues esmentades, mentre aquestes, en el món grec, acaben passant d’aspirades a fricatives.
- La *h* llatina muda, doncs, arriba a ser en aquests tres casos, com a segon element dels dígrafs respectius, no ja un índex constituent dels valors compostos esmentats, sinó que **hem de considerar que actua com un mer índex extern d’un valor nou** que ha adoptat el fonema representat per l’element primer dels dígrafs. És a dir, **fa així la simple funció** del que més tard s’anomenarà **diacrític**, indicant que els grafemes que l’acompanyen no representen la respectiva oclusiva, sinó la seva corresponent fricativa.

La *h*, per tant, **esdevé de fet l’únic diacrític llatí** en les transcripcions.

B.2. Altres aspectes

+ Deixem totes les **vocals iguals**, sense distingir llargues de breus. Els **accents** (o dièresis) queden **al mateix lloc** de l’original, especialment si allí són gràfics. Ara bé, **no cal posar-los gràficament**. Però, si ho fem, deixem aleshores, també, **tots els accents iguals**.

+ No es distingeixen de les sordes, amb cap distintiu, les **consonants emfàtiques** (o velaritzades) semítiques (usualment transcrites δ ζ η ...). Només conservem aquí la distinció

l·latina entre **q** i **k**, que es diferencien més pel context vocàlic que no pas pel fet de ser emfàtica (**q**) o no (**k**).

+ Tampoc no es distingeixen amb cap distintiu ni afegit les consonants de les llengües eslaves **mullades o palatalitzades** si les segueixen o bé **ѣ** *signe tou* –ang. *soft sign*– o bé les vocals prepalatalitzades, ni les consonants del grec modern (γ , λ , ν ...) **palatalitzades** seguides del so vocàlic [i].

+ Si un grafema de la llengua d'origen té un valor fonemàtic doble no reflectit en aquesta llista d'equivalències, se l'ha de transcriure pels dos grafemes o dígrafs llatins corresponents. Per exemple, ψ *psi* del grec, per **ps**, o ψ *tse* del rus i \aleph *tsade* de l'hebreu, per **ts** (/tz), o ψ *shcha* del rus, per **shch**, o d i t transliterats de l'egipci antic, per **dj** i **tj**, respectivament.

+ I, si dos grafemes de la llengua d'origen tenen el valor d'una sola consonant o vocal, o bé, si junts modifiquen algun dels dos valors fonemàtics, s'han de transcriure pel(s) grafema(es) o dígraf(s) llatín(s) corresponent(s), atesa la modificació (p.e., υ del grec, per **u**, i $\gamma\gamma$, per **ng**). Excloses les mullades i les palatalitzades comentades.

+ Respecte de la **geminació de consonants** en la llengua d'origen:

- si la transcripció de la consonant es fa per mitjà d'un **dígraf**, és preferible deixar el dígraf senzill, **sense explicitar la geminació**

- si es fa per mitjà d'un **grafema**, és preferible **explicitar la geminació**

+ Alguns consonants d'algunes llengües d'origen, per la seva aportació poc distintiva en passar a l'alfabet llatí, **no es transcriuen**. Per exemple:

- **alef** (א), **ayin** (ע), **he** (ה) final mut (però sí si és millor com a distintiu, p.e., **Yahweh**) hebreus

- **alif** (ا), **hamza** (ء), **ayn** (ع), **ta marbuta** (ة) àrabs

- **signe dur** –ang. **hard sign**– (Ѣ), **signe tou** –ang. **soft sign**– (ѣ), **i breu** –ang. **short i**– (й) després d'**i** (и) russos i d'altres llengües eslaves

- **i** (o **j**) inicial equivalent a **alef**, **ayin**, **t** final mut, transliterats de l'egipci antic

B.3. Esquema d'equivalències (cf. quadre complet en anglès, al final, com un apèndix)

Índex de grafemes i dígrafs llatins per ordre alfabètic dels modes d'articulació i dels fonemes corresponents⁸

CH	consonant africada (ang. <i>affricate</i>) prepalatal sorda (com en <i>espanyol</i> i <i>anglès</i>) // pot substituir kh fricativa si en la llengua d'origen no hi ha l'africada
J	(valor 2) consonant africada prepalatal sonora (com en <i>anglès</i>)
Z	(valor 2) consonant africada alveolar sonora (com en <i>italià</i> i en <i>alemany</i> , però poden realitzar-la com a sorda –l' <i>alemany</i> , sempre–)
J	(valor 3) consonant aproximant (ang. <i>approximant</i>) palatal sonora (com en <i>alemany</i>) // pot alternar amb y aproximant o i substitutòria
W	consonant aproximant labiovelar sonora = so <i>waw</i> consonàntic o semivocàlic (com en <i>anglès</i> , no com en <i>alemany</i>) // pot alternar amb u (o v) substitutòria
Y	(valor 2) consonant aproximant (pre)palatal sonora = so <i>yod</i> consonàntic o semivocàlic (com en <i>anglès</i> i <i>espanyol</i>) // pot alternar amb j (o i) aproximant
R	consonant bategant (ang. <i>flap</i>) alveolar sonora

⁸ / separa alternatives properes, com a equivalents (però, si s'exclouen –fricativa/(aspirada)–, responen a realitzacions successives).

// separa indicacions sobre grafemes o dígrafs alternatius.

Les referències a les llengües receptores (en *cursiva*) són orientatives: realització normal o molt freqüent. Cf., al final, l'**esquema complet** citat, amb correspondències d'algunes llengües originals (hebreu, àrab, grec i rus).

X	(valor 2) consonant doble velar + alveolar sorda (com en <i>anglès, espanyol, francès, alemany, italià i català -ics-</i>)
BH	consonant fricativa (<i>ang. fricative</i>) labiodental/bilabial sonora // pot alternar amb v
DH	consonant fricativa interdental/postdental sonora (com en <i>anglès th</i> a <i>this, that, then</i>)
F	consonant fricativa labiodental sorda // pot alternar amb ph
GH	consonant fricativa velar sonora // pot alternar amb g , en àrab
H	consonant fricativa glotal/faringal sorda (com en <i>alemany i anglès</i>)
J	consonant fricativa postalveolar/palatal sonora (com en <i>català, francès</i>) // pot alternar amb zh
S	consonant fricativa alveolar sorda
SH	consonant fricativa postalveolar/palatal sorda (com en <i>anglès</i>)
V	consonant fricativa labiodental sonora // pot alternar amb bh (o substituir w aproximant)
X	consonant fricativa velar sorda (com en <i>espanyol México</i>) // pot alternar amb kh
Z	consonant fricativa alveolar sonora (com en <i>català, francès, anglès</i>)
ZH	consonant fricativa postalveolar/palatal sonora // pot alternar amb j fricativa
KH	consonant fricativa/(aspirada) (<i>ang. fricative / aspirated</i>) velar/(palatal) sorda // pot alternar amb ch substitutòria o, com a velar, amb x fricativa
PH	consonant fricativa/(aspirada) labiodental/bilabial sorda // com a fricativa, pot alternar amb f
TH	consonant fricativa/(aspirada) interdental/postdental sorda (fricativa com en <i>anglès thick, thunder</i> , no com <i>th</i> a <i>this, that, then</i> –cf. dh –)
L	consonant lateral alveolar sonora
LH	consonant lateral palatal sonora (com en <i>portuguès</i>)
M	consonant nasal bilabial sonora
N	consonant nasal alveolar sonora
NH	consonant nasal palatal sonora (com en <i>portuguès</i>)
B	consonant oclusiva (<i>ang. stop</i>) bilabial sonora
C	consonant oclusiva velar sorda (com en <i>llatí</i>) // pot alternar amb k i q
D	consonant oclusiva dental/alveolar sonora
G	consonant oclusiva velar sonora (com en <i>alemany</i>) // per simplificació, pot alternar amb gh en àrab
K	consonant oclusiva velar sorda // pot alternar amb c (i q)
P	consonant oclusiva bilabial sorda
Q	consonant oclusiva velar sorda // pot alternar amb k i c
T	consonant oclusiva dental/alveolar sorda
R	(valor 2) consonant vibrant (<i>ang. trill</i>) alveolar sonora // pot alternar amb rr
A	vocal oberta (<i>ang. open</i>) central
E	vocal mitjana oberta / mitjana tancada (<i>ang. open-mid / close-mid</i>) anterior
O	vocal mitjana oberta / mitjana tancada posterior
I	vocal tancada anterior // pot substituir j aproximant, segons la llengua receptora
U	vocal tancada posterior // pot substituir w aproximant, segons la llengua receptora
Y	vocal tancada (<i>ang. close</i>) anterior/central

B.4.a. Criteris de preferència

Entre les alternatives, cal triar la més propera a la llengua d'origen, cercant coherència general i evitant usos equívocs; per exemple:

- **f**, com a consonant fricativa labiodental sorda, és preferible a **ph** per a l'àrab, rus, egipci antic i hebreu.

- Per al **grec**, com a consonant fricativa/(aspirada) labiodental/bilabial sorda, sembla ser-ho **ph**, perquè el llatí transliterà així la φ grega. Però tanmateix s’hauria d’usar **f**, com a equivalent llatí més específic, precís i d’ús molt general, si no és que es tracti d’un nom ben tradicional transcrit, de fet, al llatí per **ph**. Sols així **ph** seria **acceptable**.
- **gh**, com a consonant fricativa velar sonora, és sempre preferible a **g**, per a l’**àrab**.
- **j** (o **i**) –la tria, segons la llengua de recepció–, com a consonant aproximant palatal sonora, és **adequada** per al **grec, rus, llengües eslaves**.
 - **Per a poder distingir-la** d’y vocal (tenen el grafema i la vocal, però no amb so vocàlic [i] –excepte en alguna realització del grec modern–).
 - **Altres llengües**, per contra, **no tenen y vocal**. Aleshores roman **la transcripció més difosa** dels primers transcriptors. És que, exclòs el valor vocàlic, la **y** esdevé més exclusiva amb el valor aproximant. Com a consonant aproximant (pre)palatal sonora, **y** resulta, doncs, **més adequada** per a aquestes **altres llengües d’origen**.
 - Per a l’**hebreu**, **sols** seria **acceptable j** (o **i**) si consta transcrit així en llatí (i en grec).
 - A l’**egipci** antic, però, poden ser transliterades ambdues variants consonàntiques (**i / y**) per **j**. D’altra banda, si tanmateix es deixen les transliteracions **i** i **y**, aleshores és preferible usar **y** al final de paraula (o afix) i, en canvi, **i** en els altres casos. Ara bé, no es transcriuen ni **j** ni **i** si són inicials i equivalents a **alef**.
- **k**, com a consonant oclusiva velar sorda, és sempre **preferible a c**.
 - Perquè la **k** ha resultat fins ara **més exclusiva** amb el valor velar.
 - Per al **rus i llengües eslaves** cal triar sempre **k**. Es confon **c** amb el *ciríl·lic* **c = s** llatí.
- **w** (o **u**) –la tria, segons la llengua de recepció–, com a consonant aproximant labiovelar sonora, és **l’apropiada per regla general**.
- **x**, com a consonant fricativa velar sorda, és **apropiada** per al **rus i llengües eslaves**.
 - **kh**, com a consonant fricativa/(aspirada) velar/(palatal) sorda, per ser la **k** més exclusiva com a velar, és **preferible per a altres llengües**.
 - **ch** és només possible, per equívoca, si la llengua d’origen no té l’africada. Però sols seria **acceptable**, per exemple, **per al grec**, si es tractés d’un nom ben tradicional ja transcrit, de fet, al llatí per **ch**.
- **x**, com a consonant doble gutural + alveolar sorda, **no és apropiada** per al **rus i llengües eslaves**, sinó per a altres llengües.
 - Per al rus i llengües eslaves (o alguna altra llengua on el grafema **x** resulti de lectura dubtosa), aquest fonema doble és apropiat transcriure’l pels dos grafemes **ks**.
- **zh**, com a consonant fricativa postalveolar/palatal sonora, és **apropiada** per al **rus i llengües eslaves**, perquè ja tenen **j** aproximant com a preferent, i és millor que no hi hagi confusió amb **j** fricativa.
 - **j**, com a consonant fricativa postalveolar/palatal sonora, al contrari, és més **apropiada** per a **altres llengües**, si no tenen **j** aproximant com a preferent.

En les alternatives **f/ph, j (o i)/y** –excepte l’egipci–, **k/c, w (o u)/v** i **kh/ch** (excepte **ch** impossible si hi ha l’africada), la tria pot dependre dels usos analògics de la llengua de recepció. **Però caldria evitar-ho si no és un cas tradicional autèntic**, ja que ha de prevaler com a criteri l’adequació precisa a la llengua d’origen.

B.4.b. Sumari de preferències

D'acord amb la llengua d'origen, aquestes preferències haurien de ser respectades i, per tant, usades.

assiri:	y	k	w	kh	
àrab:	f	y (o i voc.)	k	w (o u voc.)	kh i també gh, j (af.)
hebreu:	f	y (o i voc., tal com <i>j ap.</i> si així en llatí –i en grec–)	k	w (o u voc.)	kh, i també ts (/tz)
egipci:	f	i (o j), tal com y (o j), <i>segons la seva posició</i>	k	w (o u)	kh i també dj, tj
rus:	f	j (o i)	k	x (o kh)	i també ch (af.), zh, ts, ks
grec:	f	(o <i>ph</i> , sols si així en llatí)			kh (o <i>ch</i> , sols si així en llatí)
		j (o i)	k	i també ps	

[NOTA: en *cursiva* = menys preferent]

B.5. Exemples (cf. versió anglesa)

C. Consideracions finals

+ És una **proposta d'abast general**, però és previsible que sigui, normalment, **més utilitzada en l'antroponímia que no pas en la toponímia** (per ser-hi més habitual l'adaptació).

+ No s'exclou, així, **compaginar la nostra proposta amb la transcripció tradicional (i l'adaptada de llarga tradició)**, més preferibles **si són universalment molt difoses** o, almenys, tenen un **ampli reconeixement universal**. (No considerem, però, ni tradicionals ni adaptats amb tradició els *exònim*s per adaptació induïda, feta segons normes recents d'algunes autoritats lingüístiques o acadèmies normatives).

+ Per abreujar, doncs, s'han **considerat indistintament**, com a alternativa, els **exemples de transcripció tradicional i adaptada** (aquests darrers, però, no tots prou universals) citats més amunt.

+ A part, s'ha de subratllar que **es pretén una universalitat d'ús, de divulgació culta**, que **no pretenen pas altres propostes** anomenades "**simplificades**".

Aquestes són relatives a algunes llengües originals i cerquen l'adequació gràfica a una llengua de recepció concreta per garantir-hi una pronunciació el més propera possible a l'original (cosa que, altrament, no s'acaba mai d'aconseguir). Resulten, doncs, **d'ús restringit**.

+ En aquest sentit, les **autoritats lingüístiques** i les **acadèmies, oficines, comissions o instituts normatius** de la llengua poden contribuir a un ús universal de la proposta –aquest és el nostre desig–, si s'avenen a promoure el criteri prevalent exposat, és a dir, l'adequació precisa a la llengua d'origen, que pot imposar així a la llengua de recepció alternatives preferents o més adequades.

+ **Finalment i com a resum**, s'ha **optat per una forma molt bàsica i simplificada de transcripció**, a fi que esdevingui **el més universal possible**, basada en la dinàmica històrica **de la mateixa llengua llatina** (el seu alfabet ampliat n'és el receptor).

En definitiva, **simple, genuïna, universal**. **No pretenem**, en canvi, **garantir** arreu la **pronunciació original**, sinó només **una grafia coherent**, d'abast general, **que possibiliti**, però, a partir d'una senzilla assimilació de les equivalències aquí exposades, **una pronunciació ben adequada**, d'acord amb la del model original.

Bibliografia

(en addició a la indicada en Cors i Meya, J. 2004 [2005]: nota 1, p. 137 de *Faventia* 26/2)

- ALOMAR I CANYELLES, A. I. 2003. *Pràctiques de transcripció fonètica*. Palma: Edicions Documenta Balear.
- BONET, E.; LLORET, M. R.; MASCARÓ, J. 2000. *Manual de transcripció fonètica*. 2a ed. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, Servei de Publicacions.
- CALONGE, J. 1969. *Transcripción del ruso al español*. Madrid: Gredos.
- CORS I MEYA, J. 2004 [2005]. “Transcripció comuna d'altres sistemes gràfics a l'alfabet llatí. Distinció tipològica i proposta alternativa nominal”. *Faventia* 26/2, 135-153.
- FERNÁNDEZ PLANAS, A. M.; CARRERA SABATÉ, J. 2001. *Prácticas de transcripción fonética en castellano*. Barcelona: Miguel A. Salvatella, DL.
- PADRÓ, J. 1987. “La transcripción castellana de los nombres propios egipcios”. *Aula Orientalis* 5, 107-124.
- PRIETO, P.; ROSEANO, P. [ed.]. 2010. *Transcription of intonation of the Spanish Language*. München: Lincom Europa.
- REETZ, H.; JONGMAN, A. 2009. *Phonetics: transcription, production, acoustics and perception*. West Sussex, UK: John Wiley & Sons.
- SCHMIDT, TH. 2005. *Computergestützte Transkription: Modellierung und Visualisierung gesprochener Sprache mit texttechnologischen Mitteln*. Frankfurt am Main: Peter Lang.

Jordi Cors-Meya
Universitat Autònoma de Barcelona
jordi.cors@uab.cat

APPENDIX

SCHEME OF EQUIVALENCES and CORRESPONDENCES to some ORIGINAL LANGUAGES*

(Graphemes of the four significant original languages are the normal ones, isolated, with clear distinctiveness, without not constitutive diacritics)

Equivalence between Latin graphemes or digraphs and the corresponding phonemes [†] (Equivalence extended to the near places –and manners– of articulation. References to the receptor languages –in <i>italics</i> – are for guidance: normal or very frequent realization)	International Phonetic Alphabet (IPA)	Hebrew	Arabic	Greek	Russian
A open central vowel	a ɑ			α alfa	а а
B voiced bilabial stop consonant	b	beth ב	ba ب	β beta	б be
BH voiced labiodental / bilabial fricative consonant // can alternate with v	v β [b] Sm	beth ב		(β beta)	в ve
C voiceless velar stop consonant (as in <i>Latin</i>) // can alternate with k and q	k	kaf כ	kaf ك	κ kappa	(κ ka)
CH voiceless prepalatal affricate consonant (as in <i>Spanish</i> and <i>English</i>) // can replace fricative kh if in the original language there is not this affricate	tʃ \ ç			(χ khi)	ч che
D voiced dental / alveolar stop consonant	d	daleth ד	ד / ض dad / dal	δ delta	д de
DH voiced interdental / postdental fricative consonant (as <i>English th</i> in <i>this, that, then</i>)	ð [d] Sm [but d = dj] ^{Eg}	daleth ד	ذ / ظ za / dhal	(ð delta)	
E front open-mid / close-mid vowel	ε e	yod י		ε epsilon / η eta	е je / э e
F voiceless labiodental fricative consonant // can alternate with ph	f	pe פ	fa ف	φ fi	ф ef
G voiced velar stop consonant (as in <i>German</i>) // for simplification, can alternate with gh in Arabic	g	gimel ג		γ gamma	г ge

GH	voiced velar fricative consonant \\ Arabic ġ (<i>ghayn</i>) // can alternate with g in Arabic	ɣ	gimel ג	ghayn غ		
H	voiceless glottal / faringal fricative consonant (as in <i>German</i> and <i>English</i>) \\ depending on context, can be realized as voiced	h ħ [ħ]	ħ / he / heth	ħ / ha / ha	ʾ rough breathing	
I	front close vowel // can replace approximant j , depending on the receptor language	i	yod י	ya ي	ι iota / η eta / υ ypsilon	и i
J	voiced postalveolar / palatal fricative consonant (as in <i>Catalan</i> , <i>French</i>) // can alternate with zh (Russian ж <i>zhe</i>) or, voiced prepalatal affricate consonant (as in <i>English</i>) \\ affricate Arabic ج (<i>jim</i>) or, voiced palatal approximant consonant (as in <i>German</i>) \\ Russian й (<i>short i</i>) and in prepalatalized vowels (e <i>je/e</i> , ě <i>jo</i> , ю <i>ju</i> , я <i>ja</i>) // can alternate with approximant y or substitutive i	ʒ \ ʒ j dʒ j	(yod י) (ya ي)	jim ج (ya ي)	ι iota	(ж <i>zhe</i>) й short i
K	voiceless velar stop consonant // can alternate with c (and q)	k	kaf כ	kaf ك	κ kappa	к ka
KH	voiceless velar / (palatal) fricative / (aspirated) consonant \\ velar <i>ħ</i> (transliterated from ancient Egyptian and Assyrian) / palatal <i>ħ</i> (transliterated from ancient Egyptian) or, according to context, realization of modern Greek χ (<i>khi</i>) // can alternate with substitutive ch or, as velar, with fricative x (Russian <i>x xa</i>)	x (k ^h) (ç) [ħ] [ħ] ^{Eg} [k] Sm	kaf כ	kha خ	χ khi	x xa
L	voiced alveolar lateral consonant	l	lamedh ל	lam ל	λ lambda	л el
LH	voiced palatal lateral consonant (as in <i>Portuguese</i>)	ʎ				
M	voiced bilabial nasal consonant	m	mem מ	mim מ	μ my	М em
N	voiced alveolar nasal consonant	n	nun נ	nun נ	ν ny	Н en

NH	voiced palatal nasal consonant (as in <i>Portuguese</i>)	ɲ					
O	back open-mid / close-mid vowel	ɔ o	waw ו		o omikron / ω omega	o o / ë jo	
P	voiceless bilabial stop consonant	p	pe פ		π pi	π pe	
PH	voiceless labiodental / bilabial fricative / (aspirated) consonant // as fricative, can alternate with f	f φ (p ^h)	(pe פ) (fa ف)	(φ fi)	(φ fi)	(φ ef)	
Q	voiceless velar stop consonant \\ \\ uvular realization in Semitic // can alternate with k and c	k q	qof ק	qaf ق			
R	voiced alveolar flap consonant or, voiced alveolar trill consonant // can alternate with rr	r r	resh ר resh ר	ra ر ra ر	ρ ro ρ ro	p er	
S	voiceless alveolar fricative consonant	s	ש / ס sin / samekh	ص / س sad / sin	σ \ ζ sigma	c es	
SH	voiceless postalveolar / palatal fricative consonant (as in <i>English</i>)	ʃ \ š ç	shin ש	shin ش		ш sha	
T	voiceless dental / alveolar stop consonant	t	ת / ט taw /teth	ط / ت ta / ta	τ tau	т te	
TH	voiceless interdental / postdental fricative / (aspirated) consonant (fricative as in <i>English thick, thunder</i>)	θ (t ^h) [t] Sm [but t̥ = tʃ] ^{Eg}	taw ת	tha ث	θ theta		
U	back close vowel // can replace approximant w , depending on the receptor language	u	waw ו	waw و	υ ypsilon	y u	
V	voiced labiodental fricative consonant // can alternate with bh (or replace approximant w)	v	beth ב		β beta / υ ypsilon	В ve	
W	voiced labiovelar approximant consonant = consonantic or semivocalic <i>waw</i> sound (as in <i>English, not as in German</i>) // can alternate with substitutive u (or v)	w	waw ו	waw و			

X voiceless velar fricative consonant (as in <i>Spanish México</i>) \\\ Russian x (<i>xa</i>) // can alternate with kh or, voiceless velar + alveolar double consonant (as in <i>English, Spanish, French, German, Italian and Catalan -ics-</i>)	x ks	(kaf ڨ) 	(kha ڨ) 	(χ khi) ξ xi	x xa
Y front / central close vowel \\\ central Russian ы (jery) or, voiced (pre)palatal approximant consonant = consonantic or semivocalic <i>yod</i> sound (as in <i>English and Spanish</i>) // can alternate with approximant j (or i) (Russian ь <i>short i</i> and in prepalatalized vowels: <i>e je/e, ě jo, ю ju, я ja</i>)	y i j	yod ʾ	ya ې	υ ypsilon (ι iota)	ы jery (ь short i)
Z voiced alveolar fricative consonant (as in <i>Catalan, French, English</i>) or, voiced alveolar affricate consonant (as in <i>Italian and German</i> , but can be realized as voiceless –in <i>German</i> , always–)	z dz	zayin ז	ظ / ز za / zay	ζ zeta ζ zeta	з ze
ZH voiced postalveolar / palatal fricative consonant \\\ Russian ж (<i>zhe</i>) // can alternate with fricative j	ʒ \ ž j				ж zhe

* In this scheme, or in the above examples, the references to these four significant languages (here each with its own column), or also to Assyrian and Egyptian, are indicative of the possibilities of the **basic transcription**. It will be easy to adapt it to other significant original languages, e.g., Persian, Sanskrit, Chinese, Japanese ..., and all others..

† – in IPA column

two signs separated by some spaces : note two different, indicative, phonetic realizations from the original languages.

two signs separated by \ : indicate some of the cases of two known variants (the second more particular) of the corresponding sign.

sign in parentheses () : corresponding to the parentheses of the first column about some near articulations.

sign in brackets [] : usual transliteration in Semitic and/or Egyptian studies.

– in the other columns / : separates near alternatives, as equivalent (but, if exclude themselves –e.g., fricative / (aspirated)– respond to successive realizations).
 or, separates graphemes indicating phonemes partially different which, however, involve the same transcription.

// : separates indications on alternative graphemes or digraphs.

\ : separates two known variants of the corresponding grapheme

\\ : example of realizations or of graphemes and phonemes from original languages.

– in columns of original languages graphemes in parentheses () : corresponding to an unusual / special transcription (less or not at all preferent or related to a secondary realization).